

B.A. (CBCS Pattern) Sem-II
BA12B-6 - Geography : Climatology

P. Pages : 6

Time : Three Hours

GUG/W/22/10037

Max. Marks : 50

- Notes :
1. All questions are compulsory
 2. All questions carry equal marks.
 3. Credit will be given to suitable sketches maps and diagrams
 4. Use of stencils is allowed

1. Explain the relation between air pressure and wind. Describe the planetary wind with appropriate diagram. **10**

OR

Explain the process of heating and cooling of atmosphere.

2. What are favourable condition for the rainfall? Explain the different types of rainfall. **10**

OR

What is front? State its types.

3. Write short answers. **10**

- a) Different between weather and climate.
- b) Draw various layers of atmosphere with suitable diagram.

OR

- c) Define climatology.
- d) State the factors affecting the distribution of insolation.

4. Write short answers: **10**

- a) Draw a diagram to show anticyclones.
- b) State the Koppen's major climatic types.

OR

- c) State the significance of climate in human life.
- d) What is Global warming? State in brief.

- 1) Average Height of the Troposphere in Atmosphere.
 - a) 11 K. M.
 - b) 20 K. M.
 - c) 25 K. M.
 - d) 5 K. M.
- 2) The Earth is farthest from the sun in its orbital path on-----
 - a) 3 January
 - b) 21 March
 - c) 4 July
 - d) 23 September
- 3) The winds blow in day from the sea towards land are called.
 - a) Sea breeze
 - b) Valley breeze
 - c) Land breeze
 - d) Trade breeze
- 4) Which of the following is not a form of condensation?
 - a) Dew
 - b) Hail
 - c) Frost
 - d) Cloud
- 5) Which one of the following is a greenhouse gas?
 - a) Oxygen
 - b) Nitrogen
 - c) Carbon-di-oxide
 - d) Ozone

B.A. (CBCS Pattern) Sem-II
BA12B-6 - Geography : Climatology

Time : Three Hours

Max. Marks : 50

- सुचना :- 1. सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. योग्य आराखडे, आकृत्या व नकाशे यांना श्रेय दिल्या जाईल.
4. स्टेन्सिलचा उपयोग करता येईल.

1. हवेचा भार व वारे यातील संबंध स्पष्ट करा. ग्रहिय वाऱ्यांचे योग्य आकृतीसह वर्णन करा. 10

किंवा

वातावरणाचे तापणे व थंड होण्याची प्रक्रिया स्पष्ट करा.

2. पर्जन्य निर्मितीस अनुकूल परिस्थिती कोणती? पर्जन्याच्या विविध प्रकारांचे स्पष्टीकरण करा. 10

किंवा

आघाडी म्हणजे काय तिचे प्रकार सांगा.

3. थोडक्यात उत्तरे लिहा: 10

अ) हवा व हवामान यातील फरक स्पष्ट करा.

ब) वातावरणाचे विविध स्तर दर्शविणारी योग्य आकृती काढा.

किंवा

क) हवामान शास्त्राची व्याख्या कर.

ड) सौरशक्तीच्या वितरणावर परिणाम करणारे घटक सांगा.

4. थोडक्यात उत्तरे लिहा : 10

अ) प्रत्यावर्त दर्शविणारी आकृती काढा.

ब) कोपेन प्रणित हवामानाचे प्रमुख प्रकार सांगा.

किंवा

क) मानवी जिवनात हवामानाचे महत्व सांगा.

ड) जागतिक तापमान वाढ म्हणजे काय? थोडक्यात सांगा.

- 1) वातावरणात तपांबराची सरासरी उंची ----- असते
 अ) 11 कि.मी. ब) 20 कि.मी.
 क) 25 कि.मी. ड) 5 कि.मी.
- 2) पृथ्वी आपल्या कक्षिय मार्गात खालील दिवशी सूर्यापासून जास्तीत जास्त दूर असते.
 अ) 3 जानेवारी ब) 21 मार्च
 क) 4 जूलै ड) 23 सप्टेंबर
- 3) दिवसा समूद्राकडून जमीनीकडे वाहणाऱ्या वाऱ्यांना ----- म्हणतात.
 अ) खारे वारे ब) दरी वारे
 क) मतलई वारे ड) व्यापारे वारे
- 4) खालीलपैकी ----- हा सांद्रीभवनाचा प्रकार नाही.
 अ) दव ब) गारा
 क) हिमतूषार (दहीवर) ड) ढग
- 6) खालीलपैकी कोणता हरितगृह वायू आहे?
 अ) आक्सीजन ब) नायट्रोजन
 क) कार्बनडायॉक्साईड ड) ओझोन

B.A. (CBCS Pattern) Sem-II
BA12B-6 - Geography : Climatology

Time : Three Hours

Max. Marks : 50

- सुचनाएँ :- 1. सभी प्रश्न अनिवार्य हैं।
2. सभी प्रश्नों के अंक समान हैं।
3. योग्य रेखाचित्र, मानचित्र एवं आकृतीया पुरस्कृत की जाएगी।
4. स्टेन्सिलका उपयोग कर सकते हैं।

1. वायूदाब एवं पवनों के बिच का संबंध स्पष्ट कीजिए। ग्रहिय पवनों का उचित आकृतीसह वर्णन कीजिए। 10

अथवा

वायुमंडल के उष्मन और शीतलन की प्रक्रिया को स्पष्ट कीजिए।

2. वर्षा उत्पत्ती के लिए अनुकूल दशाएँ कौनसी हैं? वर्षा के विविध प्रकारों को स्पष्ट कीजिए। 10

अथवा

वाताग्र से क्या तात्पर्य है? इसके प्रकार बतलाईए।

3. संक्षेप मे उत्तर लिखिए। 10

अ) मौसम एवं जलवायु के बिच अंतर स्पष्ट कीजिए।

ब) वायुमंडल के विभिन्न स्तरोंको दर्शानेवाली उचीत आकृती बनाईए।

अथवा

क) जलवायु विज्ञान को परीभाषीत कीजिए।

ड) सूर्यताप के वितरण को प्रभावित करनेवाले कारक बतलाईए।

4. संक्षेप मे उत्तर लिखिए। 10

अ) प्रतिचक्रवात दर्शानेवाली आकृती बनाईए।

ब) कोपेनप्रणित प्रमुख जलवायु प्रकार बतलाईए।

अथवा

क) मानवी जिवन मे जलवायु का महत्व बतलाईए।

ड) वैश्विक तापमान वृद्धी से क्या तात्पर्य है? संक्षेप मे बतलाईए।

- * * * * *